درگذشت رجبعلی عبادی

رجبعلی عبادی، مدیر فیلمبرداری و پیشکسوت سینما از دنیا رفت. مرحوم رجبعلی عبادی در دهه‌های ۵۰ و ۶۰ یکی از پرکارترین دستیارفیلمبرداران سینمای ایران بود. مراسم خاکسپاری این هنرمند دوشنبه ۲۶آبان ساعت ۹:۳۰ در قطعه هنرمندان بهشت زهرا(س) برگزار می‌شود. / ایسنا

۴۵ فیلم از ۹۹ کشور به جشنواره جهانی فیلم فجر راه یافتند

روح‌الله حسینی، دبیر چهل‌وسومین جشنواره جهانی فیلم فجر: از میان آثار ارسال‌شده از سراسر جهان ۴۵ فیلم برای بخش‌های مسابقه انتخاب شده و رویداد امسال میزبان حدود ۲۰۰ مهمان خارجی خواهد بود. از ۹۹ کشور فیلم‌هایی برای شرکت در این جشنواره ارسال شده و حضور نمایندگانی از ۳۰ تا ۴۰ کشور در این دوره قطعی است./ مهر

هالیوود

مورگان فریمن: با هوش مصنوعی از من دزدی نکنید

رشد هوش مصنوعی در صنعت سرگرمی با سرعتی حیرت‌انگیز پیش می‌رود؛ از تقلید صداهای نمادین ستارگانی که فوت کرده‌اند برای پروژه‌های پس از مرگ تا خوانندگان و بازیگران کاملا ساخته‌شده توسط هوش مصنوعی. درحالی‌که بسیاری از افراد با دادن سهم بیشتر به هوش مصنوعی در سرگرمی موافق هستند مورگان فریمن، برنده اسکار گفته است که از این ایده کمی ناراحت شده که ممکن است کار خود را به‌خاطر نرم‌افزاری که می‌تواند از او تقلید کند از دست بدهد. او در گفت‌وگویی جدید با گاردین گفت: من مثل هر بازیگر دیگری هستم. با دروغ از من تقلید نکنید. من این را نمی‌پسندم و برای انجام چنین کارهایی پول می‌گیرم، پس اگر بدون من این کار را انجام دهید از من دزدی می‌کنید.

بازیگر ۸۸ ساله «رستگاری در شاوشنک» تأیید کرد که چنین موقعیت‌هایی قبلا در زندگی او پیش آمده و اشاره کرده که وکلایش با چند پرونده حقوقی بالقوه مشغول بوده‌اند. فریمن همچنین به موضوع داغ دیگری هم اشاره کرد: تیلی نرود، بازیگر هوش مصنوعی که گفته می‌شود در حال مذاکره برای پیوستن به یک آژانس استعدادیابی است. هیچ‌کس او را دوست ندارد، چون واقعی نیست و جای یک فرد واقعی را می‌گیرد، بنابراین درفیلم‌ها یا تلویزیون به خوبی جواب نمی‌دهد... وظیفه اتحادیه این است که بازیگران به بازیگری ادامه دهند، پس تضاد وجود خواهد داشت.

برخلاف هوش مصنوعی، فریمن که بیش از ۵۰ سال به صورت حرفه‌ای بازی کرده و مهارت‌های خود را به روش سنتی با تلاش و تعهد از سن پایین پرورش داده گفته است: من بهترین معلم‌هایی را داشتم که می‌توانید تصور کنید.

او درباره زندگی اولیه‌اش به‌عنوان بازیگری علاقه‌مند، به این نشریه گفت: یکی از معلم‌هایم به من گفت تو می‌توانی هر جا بروی و هر کاری بخواهی انجام بدهی.

بازگشت ادبیات فارسی به سریال‌های ایرانی

گفت‌وگوی تلویزیون همشهری با مهدی افروزمنش و آرش صادق‌بیگی، نویسنده و فیلمنامه‌نویس

گزارش

گروه ۲۴ | پخش همزمان ۲سریال در شبکه نمایش خانگی که منبع داستان آنها اقتباس از ۲ رمان مشهور فارسی است، بحث درباره تامین داستان سریال‌ها را از کتاب‌های داستانی این روزها زنده کرده است. در برنامه مجله تصویری ۲۴، دو نویسنده که تجربه‌هایی در اقتباس دارند حضور داشتند و با علیرضا محمودی درباره داستان فارسی و سریال‌های ایرانی صحبت کردند؛ مهدی افروزمنش، داستان‌نویس که رمان «سالتو» این نویسنده در سریال «یاغی» اقتباس شده و آرش صادق‌بیگی فیلمنامه‌نویس و داستان‌نویسی که فیلمنامه «زیبا صدایم کن» ساخته رسول صدر عاملی را با اقتباس از داستانی از فرهاد حسن‌زاده نوشته است.

عکس: همشهری/ امیر رستمی

وضعیت اقتباس در پلتفرم‌ها

■ **مهدی افروزمنش:** در چند سال اخیر سریال‌های اقتباسی ساخته شده و نمی‌توان گفت که بهار اقتباس ایران با ۲ سریال «سووشون» و «بامداد خمار» بوده است. ما سابقه درخشانی از اقتباس را در سریال‌هایمان داشته‌ایم و این روند قدیمی است. نکته مهم این است: تا زمانی که سینما در ایران صنعتی نشده استفاده از داستان و رمان برای اقتباس آنقدرها جدی نیست.

■ **آرش صادق‌بیگی:** استفاده از داستان و رمان در سریال‌ها با توجه به وضعیت امروز ما که همه‌چیز ابعادش کوچک شده خیلی برای سازندگان و پلتفرم‌ها شاید مهم نباشد. اگر امروز درباره «بامداد خمار» و «سووشون» که سریال‌های اقتباسی هستند صحبت کنیم این سؤال پیش می‌آید که چرا به سراغ داستان‌های کلاسیک می‌روند؟ یک بحث، شهرت اثر است و بحث دیگر نوع استفاده از آن است. چه دلیلی وجود دارد در میان پلتفرم‌های امروز نهایت یک یا ۲ پلتفرم به سراغ اقتباس می‌روند و مابقی این کار را نمی‌کنند؟

■ **مهدی افروزمنش:** خیلی جالب است اینکه برخی از پلتفرم‌ها نمی‌خواهند به‌خاطر هزینه به اقتباس بپردازند اما این هزینه خیلی زیاد نیست. به‌طور مثال نویسنده به جای پیشنهاد ۳۰میلیون تومانی حقوق رمانش ۴۰میلیون می‌خواهد اما سازنده یا پلتفرم می‌گوید گران است و این در حالی است که وقتی سریال ساخته می‌شود حداقل هزینه تولید یک قسمت به ۴ یا ۵میلیارد تومان می‌رسد.

■ **آرش صادق‌بیگی:** به‌نظرم برایشان زیاد این اقتباس اهمیت ندارد، حتی «بامداد خمار» که سریالش ساخته شده مگر برای نویسنده یا انتشارات چقدر در دنیای نشر امروز منفعت دارد.

چگونه رمان‌ها برای اقتباس انتخاب می‌شوند؟

■ **مهدی افروزمنش:** اکثر کسانی که سراغ اقتباس رمان می‌روند، شخصی است، مثلا برای سریال «یاغی» یکی از دوستان مشترک من و محمد کارت داستان «سالتو» را خوانده بود و به او پیشنهاد داد یا برای «داماهی» هم که آقای اسعدیان ساخته اینطور بود. مکانیسم خاصی وجود ندارد و حتی برخی نویسندگان مایل هستند آثارشان ساخته شود اما پلتفرم‌ها مقاومت می‌کنند.

■ **آرش صادق‌بیگی:** موضوع دیگری که در اقتباس‌ها دیده می‌شود نوع برداشت فیلمنامه‌نویس از داستان است. باید سعی شود ماهیت داستان حفظ شود، مثلا در فیلم «زیبا صدایم کن» باید ماهیت داستان حفظ می‌شد، چون فارابی هزینه ساخت را داده بود. نویسنده کسی دیگر و پشت اثر کانون پرورش فکری بود. گاهی در اقتباس چنین موضوعاتی وجود دارد.

■ **مهدی افروزمنش:** نگارش یک فیلمنامه باید کار گروهی باشد اما به‌خاطر پول فقط یک نفر می‌نویسد و به همین دلیل اکثر سریال‌های ما پایان‌بندی رهاشده و بدون چفت و بست دارند. سعی می‌شود در ۲ ماه فیلمنامه نوشته شود درحالی که یک کار شاید ۶ یا ۷ ماه زمان نیاز داشته باشد.

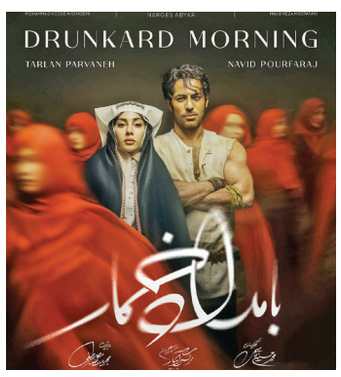

صفحه‌آرا: بهروز قلی‌پور

جشنواره

آیین رونمایی پوستر جشنواره جهانی فیلم فجر

آیین رونمایی از پوستر چهل‌وسومین جشنواره جهانی فیلم فجر، شنبه ۲۴ آبان با حضور رائد فریدزاده، رئیس سازمان سینمایی، حجت‌الله رضایی، معاون سیاسی، امنیتی و اجتماعی استانداری فارس، روح‌الله حسینی، دبیر جشنواره، مهدی شفیعی، معاون توسعه مدیریت و منابع سازمان سینمایی، همایون اسعدیان، عضو شورای سیاستگذاری جشنواره و مدیرعامل خانه سینما، بهروز شعیبی، مدیرعامل انجمن سینمای جوان، مهدی رنجبر، مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان فارس و جمعی از هنرمندان و مسئولان در جوار آرامگاه سعدی درشیراز برگزار شد. پوستر این دوره از جشنواره جهانی فیلم فجر، منقش به تصویری از عباس کیارستمی است.

تولید

روزهای پایانی «بن سای»

فیلمبرداری فیلم سینمایی «بن سای» به کارگردانی علی بهراد و تهیه‌کنندگی رضا فتح‌اللهی‌پور به روزهای پایانی نزدیک شده است. پریناز ایزدیار، پیمان معادی، ستاره پسیانی، مهتاب ثروتی، محمدرضا فتحی و محمد عاقبتی بازیگرانی هستند که تاکنون جلوی دوربین رفته‌اند و طبق اعلام روابط‌عمومی فیلم «بن سای» یک چهره مطرح دیگر نیز دارد که به‌زودی معرفی می‌شود. آخرین ساخته بهراد پیش از «بن‌سای» فیلم «تهران کنارت» بوده که در نخستین نمایش اروپایی خود تابستان امسال در بخش نمایش‌های ویژه جشنواره کارلووی‌واری نمایش داده شد.

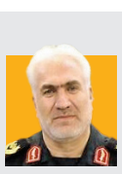

آغاز مرحله جدید توزیع انواع لباس و تجهیزات یگان حفاظت محیط‌زیست در استان‌ها

سردار رضا رستگار، فرمانده یگان حفاظت سازمان حفاظت محیط‌زیست: در راستای تقویت توان عملیاتی محیط‌بانان و پاسخ به نیازهای میدانی یگان حفاظت، مرحله تازه‌ای از توزیع انواع لباس و تجهیزات عملیاتی استحقاقی در سراسر کشور آغاز شد.

برای معرفی ظرفیت‌های گردشگری ایران باید با رسانه‌های بزرگ جهان همکاری کنیم

سیدرضا صالحی‌امیری، وزیر میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی: برای معرفی دقیق و حرفه‌ای ظرفیت‌های گردشگری ایران، باید با رسانه‌های بزرگ همکاری کنیم و در این مسیر سرمایه‌گذاری هدفمند داشته باشیم. می‌توانیم ذهنیت جهانی از ایران را به امنیت و اعتماد تبدیل کنیم.

پیگیری

راحله عبدالحسینی ؛ روزنامه‌نگار

انتقال بیمار با قایق موتوری

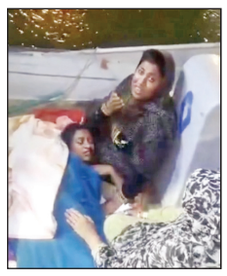

فیلمی که این روزها از جزیره هرمز در فضای مجازی دست به‌دست می‌شود، دختری بیمار را نشان می‌دهد که در تاریکی شب با یک قایق موتوری به سمت بندرعباس در حرکت است تا زودتر به اورژانس برسد. اما چرا آن شب خبری از اورژانس ناجی نبوده؟ رئیس دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان در پاسخ به این پرسش به همشهری می‌گوید: «به‌علت توفانی بودن دریا، اداره بنادر اجازه تردد آمبولانس دریایی را نداده و هلی‌کوپتر اورژانس هم اجازه پرواز نداشته است. در چنین مواردی آمبولانس ناجی به‌دلیل بزرگ‌تر و قوی و مستحکم بودن در برابر امواج توفانی دریا، از سوی بنادر راهی جزایر می‌شود. آن شب آمبولانس ناجی برای وضع حمل یک مادر باردار از جزیره هرمز به بندرعباس مشغول ماموریت بوده. خانواده دختر بیمار منتظر اتمام ماموریت و رسیدن آمبولانس ناجی نشدند و با اختیار خود با قایق موتوری راهی بندرعباس شدند و ریسک جابه‌جایی بیمار را قبول کردند؛ درحالی که سرعت تردد آمبولانس ناجی به‌مراتب بیشتر است.» پژمان شاهرخی در توضیح بیشتر می‌گوید: «وضع حمل مادر باردار انجام شد و حال مادر و کودک خوب است. نکته مهم این است که قصد داریم حضور اورژانس شبانه‌روزی را در جزیره اجرایی کنیم؛ اورژانسی که از تیم پزشکان متخصص به‌ویژه متخصص زنان و زایمان بهره‌مند باشد. این مسئله سبب می‌شود تا اعزام بیمار اورژانسی به بندرعباس در شرایط نامساعد جوی هم کاهش پیدا کند و سلامت مردم جزیره تامین شود.» آمبولانس دریایی جزیره ابوموسی نیز با نام «نگین سلامت» به تازگی فعالیت خود را در هرمزگان آغاز کرده است، البته انتقادهایی به عملکرد آمبولانس دریایی در جزایر هرمز وارد شده و چندان مورد قبول اهالی نیست. مرتضی گلزاری، یکی از اهالی ساکن جزیره هرمز به همشهری می‌گوید: «از وقتی یادمان می‌آید، گاهی در جزیره آمبولانس می‌آمده و گاهی نبوده. یادم هست زمانی که مادرم بیمار بود، حدود ۲ساعت در اسکله منتظر آمبولانس ناجی بودیم. دست آخر هم مجبور شدیم با شناور مسافربری به بندرعباس برویم.»

فیلم خبر
انتقال بیمار با قایق موتوری را با اسکن این کد ببینید.

فیلم گزارش را با اسکن این کد ببینید.

افرا؛ از جنگل به آشپزخانه

آخرین بازمانده «تبج‌سازی» در گیلان همچنان چوب‌های درخت بومی جنگل‌های شمال را به ظرف تبدیل می‌کند

گزارش

محمود مولایی | روزنامه‌نگار | خانه‌ای در گیلان نبود که «تبج» یا «تبجه» نداشته باشد؛ ظرفی مدور و چوبی که نجاران محلی می‌ساختند و معمولا کشاورزان از آن برای جداکردن جو از خرده‌کاه استفاده می‌کردند. با ورود دیگ‌های روحی، تبج هم مانند ظروف دیگر سنتی کنار رفت. حالا حسن یزدانی، شاگرد روانشاد بهمن جیلانی در محله آسید ابوالقاسم تنها کسی است که همچنان تبج می‌سازد؛ هرچند از ساخت روزی ۴۰-۳۰ تبج به ساخت ماهی یکی دو مورد رسیده است. با این حال ۵۲سال است که ساخت این ظروف را که حالا حتی خود گیلکی‌ها هم کمتر آن را می‌شناسند، ادامه می‌دهد.

عمری به درازای کشت برنج

تبج در شمال ایران، عمری به درازای کاشت برنج دارد. برای جداکردن جو از خرده‌کاه از آن استفاده می‌کردند و همینطور پاک‌کردن دانه‌های برنج. این ظرف البته بین اقوام گالش به‌عنوان ظرف غذا هم کاربرد داشت؛ هرچند حالا ظرف‌های فلزی جای تبج را گرفته‌اند، اما هنوز در راسته پیرسرای رشت به‌عنوان گذر صنایع‌دستی گیلان می‌توان در بعضی مغازه‌ها تبجه دید که این تبج یا تبجه‌ها کار دست حسن یزدانی، آخرین بازمانده این هنر-صنعت است.

آنطور که او می‌گوید ۵۲سال پیش که وارد این حرفه شد، بیش از ۱۰۰نفر در حرفه تبج‌سازی مشغول به‌کار بودند. او به همشهری می‌گوید: «در قدیم به‌دلیل کاربرد زیاد تبج، روزی بیش از ۳۰عدد از این ظرف می‌ساختم، آن زمان چوب‌ها را تازه و تر استفاده می‌کردند و همین باعث ترک‌خوردگی می‌شد. امروز اما چوب را ۲سال در هوای طبیعی خشک می‌کنیم تا دوام بیشتری داشته باشد؛ به‌گونه‌ای که عمر کار به ۹۰ تا ۱۰۰سال هم می‌رسد.»

این استاد شاگرد ندارد

افرا درخت بومی جنگل‌های شمال کشور است؛ تنها درختی که از چوب آن در تبج‌سازی استفاده می‌شود. حسن یزدانی، بازمانده تبج‌سازی می‌گوید: «ما با دستگاه‌های خراطی که خودمان ساخته‌ایم کار می‌کنیم. ابزارها را از فنر خودرو و وسایل ساده درست کرده‌ایم. محصولات ما شامل کاسه، وردنه، بشقاب، سینی و ابزارهای سنتی دیگر است. پیش‌تر وسایلی برای پاک کردن حبوبات هم ساخته می‌شد.»

او با بیان اینکه امروز کمتر کسی سراغ تبج‌سازی می‌رود، می‌افزاید: «با این حال، برخی محصولات ما حتی به کشورهای همسایه و اروپا می‌روند؛ چون نه تاب می‌خورند و نه موریانه می‌زنند.»

یزدانی شاگردی ندارد؛ زیرا تبج‌سازی کار سختی است و کسی حاضر نمی‌شود این کار سخت را ادامه دهد؛ هرچند حمایت جدی‌ای هم وجود ندارد و حمایت‌ها بیشتر در حرف مانده است.

وعده‌های عملی نشده مسئولان

به‌دلیل کاربرد تبج در جدا کردن کاه از برنج، در مراسم آیینی نیز روش تبجه‌زدن در آهنگ‌های فولکلور به نمایش درمی‌آید. در گذشته تقریبا در تمام خانه‌های گیلان یک تبج وجود داشت، ولی حالا این ظرف جایگاه خود را از دست داده است.

حسن یزدانی می‌گوید: «استادان قدیمی از دنیا رفته‌اند و اگر حمایتی نباشد، این هنر از بین می‌رود. بسیاری از همکاران بیکار هستند؛ چون چوب تهیه نمی‌شود و بازار خرید هم افت کرده است. آرزو دارم کارگاهی بزرگ با ۳۰تا ۴۰شاگرد داشته باشم تا این هنر باقی بماند، اما متأسفانه حمایت‌ها فقط در حد حرف است.»

او ادامه می‌دهد: «سال ۱۴۰۲ در نمایشگاهی در تهران شرکت کردم. مسئولان صنایع‌دستی آمدند و گفتند هنرمند هستید، اما حمایتی در عمل ندیدیم. وام‌هایی که وعده دادند بسیار ناچیز بود و حتی توهین‌آمیز. بارها گفته‌ایم اگر سرمایه‌ای در اختیارمان بگذارند، می‌توانیم چوب و دستگاه تهیه کنیم و این صنعت را زنده نگه داریم.»

تبج در شمال ایران عمری به درازای کاشت برنج دارد. برای جداکردن جو از خرده‌کاه استفاده می‌کردند و همینطور پاک‌کردن دانه‌های برنج. این ظرف البته بین اقوام گالش به‌عنوان ظرف غذا هم کاربرد داشت؛ هرچند حالا ظرف‌های فلزی جای تبج را گرفته‌اند

صفحه‌آرا: بهروز قلی‌پور

خبر روز

زهرا رفیعی ؛ روزنامه‌نگار

فداکاران خدمت در سازمان منابع طبیعی

برای نخستین بار پس از تایید مصوبه اجرایی، پرونده ۱۳نفر از فداکاران خدمت که جانشان را در راه حفاظت از منابع طبیعی از دست داده‌اند نهایی شد. آیین‌نامه اجرایی فداکاران خدمت مدیریت بحران در کشور سال ۱۴۰۰ به تصویب هیأت وزیران رسید. طبق آیین‌نامه اجرایی ماده ۲۰ قانون مدیریت بحران، این افراد به‌عنوان فداکاران خدمت شناخته شده‌اند؛ عنوانی که ویژه کارکنان و داوطلبانی است که هنگام عملیات امدادی یا حفاظتی در وضعیت اضطراری دچار فوت یا آسیب می‌شوند. با تأیید نهایی کمیته‌های استانی و ملی، خانواده‌های این ۱۳ نفر مشمول دریافت دیه کامل، هزینه‌های تدفین، مستمری و سایر حمایت‌های قانونی خواهند شد. این نخستین اجرای رسمی آیین‌نامه‌ای است که هدف آن پاسداشت ایثار فعالان حوزه‌های امداد، ایمنی و حفاظت از منابع طبیعی و ایجاد سازوکار مشخص برای حمایت از خانواده‌های آنان است.
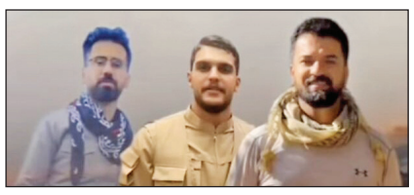
رضا افلاطونی، رئیس سازمان منابع طبیعی به همشهری گفت: تاکنون برای ۱۳نفر از افراد فداکار خدمت در کارگروه‌های استانی و ملی تأییدیه اخذ شده است. مصطفی عبداللهی، فرزاد خسروی، پیمان معینیان، فرشید سنجری، حمید مرادی، چیاکو یوسفی‌نژاد، خبات امینی، اسماعیل کریمی، محمدجواد مختاری، ناصر، رضا، حامد و جهانبخش بهزادی از میان پرسنل و همیاران سازمان منابع طبیعی پرونده‌شان به‌عنوان فداکار خدمت در استان‌های فارس، لرستان و کردستان نهایی شده است. پرونده البرز زارعی، یاسین کریمی و بلال امینی با اخذ مصوبه کارگروه استانی در انتظار تأیید نهایی در کارگروه ملی است. دیه این افراد پرداخت شده و پرونده آنها در مرحله پرداخت مستمری است. محمد داسمه، مشاور سازمان منابع طبیعی در گفت‌وگو با همشهری گفت: برای کسانی که نشان فداکار خدمت را کسب کرده‌اند در ۲ بخش مالی و معنوی حسب قانون خدماتی ارائه می‌شود. آیین‌نامه اجرایی ماده ۲۰ قانون مدیریت بحران کشور، سازوکار شناسایی، رسیدگی و حمایت از کارکنان و داوطلبانی را تعیین می‌کند که هنگام همکاری در عملیات پاسخ به بحران دچار فوت، آسیب جسمی یا اختلالات روانی می‌شوند و «فداکار خدمت» محسوب می‌شوند.